

Совершенствование системы регулирования банковских операций позволит обеспечить устойчивое и эффективное функционирование банковского сектора Республики Беларусь и повысить возможности в области кредитования реального сектора экономики в целом и внешнеэкономической деятельности в частности. Увеличатся денежные потоки, направленные на кредитование высокотехнологичных, экспорто-ориентированных производств, обеспечивающих экономический рост и стабильные поступления валютной выручки.

Список использованных источников

1. Стратегия развития банковского сектора экономики Республики Беларусь на 2011-2015 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.nbrb.by/system/banksectordev10-15.pdf> – Дата доступа: 07.11.2015.
2. Infobank.by [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://infobank.by/1637/>. - Дата доступа: 07.11.2015.
3. ОАО "АСБ Беларусбанк", октябрь 2015 г. Департамент международного бизнеса [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://belarusbank.by/site_ru/24188/General%20Presentation_10_2015_rus.pdf. – Дата доступа: 07.11.2015.
4. Банковский вестник. Машнина, Е. Н. Об актуальных вопросах повышения устойчивости функционирования банков [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.nbrb.by/publications/report/> – Дата доступа: 07.11.2015.

Боровик Петро

к.е.н., доцент

Цвігун Артем

Уманський національний університет садівництва
м. Умань, Україна

ПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ : СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Пільговий режим прямого оподаткування суб'єктів аграрного бізнесу донедавна був представлений фіксованим сільськогосподарським податком (ФСП), об'єктом оподаткування яким були земельні угіддя сільськогосподарського призначення а базою справляння – нормативна грошова оцінка зазначених земельних ресурсів, проведена станом на 01.07. 1995 р.

Необхідно зазначити, що фіксований сільськогосподарський податок забезпечував надходження вкрай незначної частини доходів консолідованого бюджету України. Такий стан речей був логічним наслідком недоліків механізму справляння ФСП, ключовими з яких були фіксований розмір бази справляння та відсутність впливу на процеси використання сільгоспугідь та інші види

ресурсокористування. Це стало причиною сучасного реформування порядку його нарахування і сплати, в результаті якого в 2015 р. єдиний податок з суб'єктів малого підприємництва та фіксований сільськогосподарський податок було об'єднано в одну податкову форму – єдиний податок.

При цьому колишні платники фіксованого сільськогосподарського податку стали, відповідно до нової редакції Податкового кодексу України [1], суб'єктами єдиного податку IV групи.

Варто зазначити, що сучасний порядок справляння єдиного податку з аграрних підприємств є досконалішим від механізму справляння фіксованого сільськогосподарського податку, що функціонував як спеціальний режим прямого оподаткування аграрних товаровиробників до 2015 р., оскільки ним передбачено індексування бази справляння для аграрних підприємств (колишніх платників фіксованого сільськогосподарського податку), що стали платниками єдиного податку.

В той же час, результати критичного аналізу оновленого порядку нарахування і сплати єдиного податку з суб'єктів аграрної сфери економіки дозволяють зазначити, що він має суттєві недоліки.

Зокрема, недоречністю механізму справляння сучасного єдиного податку для агробізнесу, яка збереглась ще з попередніх періодів застосування фіксованого сільськогосподарського, є необхідність нарахування і сплати зазначеними суб'єктами агробізнесу кількох інших податків, зборів та внесків (єдиного соціального внеску, військового збору, податку на доходи фізичних осіб з доходів, виплачених у формі дивідендів, тощо).

Крім того, варто зазначити, що механізм справляння єдиного податку з суб'єктів сільськогосподарського бізнесу як і фіксований сільськогосподарський податок, який він замінив, дає можливість оптимізувати податкове навантаження окремих бізнес-структур через використання спрощеного режиму прямого оподаткування крупними фірмами (шляхом створення кількох афілійованих структур).

В контексті недоліків сучасного механізму пільгового режиму прямого оподаткування сільськогосподарських підприємств необхідно також відмітити, що донедавна в Україні основним джерелом фінансування заходів щодо поліпшення та охорони земельних ресурсів була плата за землю, тобто земельний податок та плата за оренду земель державної і комунальної власності. Згідно з вимогами статті 22 нині недійсного Закону України «Про плату за землю», кошти від неї, що надходили на спеціальні бюджетні рахунки місцевих бюджетів, повинні були використовуватись виключно для фінансування заходів по раціональному використанню та охороні земель, підвищенню родючості ґрунтів, веденню державного земельного кадастру, землеустрою, моніторингу земель, створенню земельного інноваційного фонду, відшкодуванню витрат власників землі і землекористувачів, пов'язаних з господарюванням на землях гіршої якості, економічному стимулюванню власників землі і землекористувачів за поліпшення якості земель, підвищенню родючості ґрунтів, наданню пільгових кредитів, частковому погашенню позичок та компенсації втрат доходів власників землі та

землекористувачів внаслідок тимчасової консервації земель, порушених не з їх вини, проведенню земельної реформи, а також для земельно-господарського устрою, розробки містобудівної документації і розвитку інфраструктури населених пунктів [2].

Поряд з цим, спочатку відміна цільового порядку використання мобілізованих сум плати за землю, а потім звільнення платників фіксованого сільськогосподарського податку, а пізніше – єдиного податку четвертої групи від сплати земельного податку за землі сільськогосподарського призначення зумовили дефіцит коштів в бюджетах муніципалітетів аграрних регіонів, необхідних їм на фінансування робіт, пов'язаних з охороною і відновленням земельних ресурсів. Безперечно, це істотна вада оновленого механізму спеціального режиму прямого оподаткування сільськогосподарських товаровиробників.

Ще одним недоліком порядку нарахування і сплати сучасного єдиного податку для агробізнесу є те, що Податковим кодексом України за базу справляння для сільськогосподарських підприємств, які спеціалізуються на виробництві та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті передбачено нормативну грошову оцінку земельних угідь сільськогосподарського призначення. Внаслідок цього зберігається суттєва диспропорція розмірів податкового навантаження тепличних комбінатів, що отримують з незначної за розмірами земельної площі на кілька порядків вищі прибутки, ніж інші (типові) сільськогосподарські підприємства. Тому, чинний порядок оподаткування їх доходів забезпечує суб'єктам тепличного бізнесу пільгові, порівняно з іншими платниками єдиного податку четвертої групи, умови оподаткування, чого, на нашу думку, допускати не слід.

Тому, цілком логічним кроком на шляху вдосконалення механізму справляння єдиного податку буде звільнення його платників від сплати єдиного соціального внеску, військового збору та податку на доходи фізичних осіб (стосовно доходів, виплачених у формі дивідендів).

Також, з метою недопущення використання механізму справляння єдиного податку в операціях, завданням яких є мінімізація податкових виплат самих платників аналізованої податкової форми та їх контрагентів, необхідним є посилення відповідальності у разі оптимізації ними податкового навантаження як таких бізнес-структур, так і інших суб'єктів підприємництва.

Для забезпечення надійного фінансування заходів з охорони і поліпшення земельних ресурсів, на наше переконання, необхідно розробити і запровадити механізм бюджетного перерозподілу частини мобілізованого єдиного податку з суб'єктів агробізнесу на фінансування робіт, пов'язаних з охороною і поліпшенням земельних угідь сільськогосподарського призначення.

Крім того, з метою вирівнювання податкового навантаження на тепличні комбінати та типові організовані аграрні формування необхідним є запровадження ставки єдиного податку для тепличних комбінатів у розмірі 2 % від їх виручки.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755–VI. [Електронний ресурс].

Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Про плату за землю : Закон України від 3 липня 1992 року №2535-XII. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T253500.html.

Бутенко Олександр
к.е.н, замісник начальника управління
Сбербанк Росії
м. Київ, Україна

ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СФЕРИ

Участь держави у регулюванні фінансово-кредитної діяльності полягає у тому, що держава виступає як системоутворювальний інститут, адже формує єдину правову і нормативну базу для всіх учасників кредитної діяльності, включаючи і реалізацію реальних проектів. Вона сама є суб'єктом інвестиційного процесу, тому що виділяє бюджетні засоби на конкурсній основі безпосереднім замовникам проектів. Варто мати на увазі, що держава не переслідує як основну мету інвестиційної діяльності отримання максимального прибутку від реальних проектів, на фінансування яких спрямовує бюджетні засоби. При прийнятті інвестиційних рішень держава керується іншими принципами, ніж комерційні організації, у ході оцінювання ефективності проектів (наприклад, досягнення максимальної спеціальної і економічної ефективності). Держава визначає стратегію поведінки кредиторів-інвесторів на ринку інвестиційних товарів, а також об'єм і структуру бюджетних інвестицій.

Політика недооцінки ролі держави в економічному розвитку була піддана критиці на саміті «Групи 20». «Загальнонаціональні інтереси, - зазначається у декларації саміту, - задають формат для реалізації приватних інтересів, чим більше ринків, тим більше лягає відповідальність на державні інститути за вектор економічного і соціального розвитку» [1].

Особливо зростає роль державної стратегії у кризовій ситуації, коли державне управління вимагає володіння певними навичками у швидкому прийнятті рішень [2, с. 98]. Багато дослідників переконані, що стрімкість і швидкість реакції є зараз головним джерелом переваги в конкурентній боротьбі [2, с. 101].

На роль держави у поживленні інвестиційної діяльності існує два погляди. Перший представляють особи, залучені до здійснення ліберальних реформ. Він полягає у тому, що державне втручання не може забезпечити більш ефективний розподіл ресурсів, ніж безпосередньо ринковий механізм; другий виходить із того, що державне регулювання, державний протекціонізм у період складних структурних змін економіки, а особливо в період криз, є невід'ємним атрибутом